

ÅRSPLAN FOR 4. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og sup- plere	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Kilder i historie	Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden • Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber 	Eleven <ul style="list-style-type: none"> • kan nævne forskellige typer af kilder og give eksempler på, hvad de kan bruges til • anvende fotos til at beskrive forhold i fortiden 	Historie 4 Grundbogen side 4-7 og Arbejdsbo- gen side 4-5		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan læse enkle historiske kilder og udtrykke sig sprogligt om deres indhold • Eleven har viden om enkle fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om brug af kilder i historie • skelne mellem ægte og uægte kilder 			
	Romer- riget	Kronologi og sammen- hæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan sammenligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv • Eleven har viden om fællesskaber før og nu 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • sammenligne livet i en romersk familie med nutidens familieliv • fortælle om fritid og underholdning i Romerriget 	Historie 4 Grundbogen side 8-23 og Arbejdsbo- gen side 6-13		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion • Eleven har viden om livsgrundlag og produktion før og nu 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om forskellige samfundsgruppers opgaver og leveforhold i Romerriget 			
		Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er på- virket af og bruger historie	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historieskabte og skaber historie • Eleven har viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i historien 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på, hvordan kejser Augustus ændrede Romerriget • diskutere, om kejser Augustus er en betydningsfuld person i historien 			

ÅRSPLAN FOR 4. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og sup- plere	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Sund- hed og sygdom	Kronologi og sammen- hæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan placere elemen- ter fra historien tidsmæs- sigt i relation til hinanden • Eleven har viden om rela- tiv kronologi 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • på en tidslinje placere forskellige metoder til at behandle sygdomme på • sammenligne nutidens opfattelse af sygdomme med tidligere tiders 	Historie 4 Grundbogen side 24-39 og Arbejds- bogen side 14-21		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive æn- dringer i livsgrundlag og produktion • Eleven har viden om livs- grundlag og produktion før og nu 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • med brug af historiske eksempler fortælle om sam- menhænge mellem bolig og sundhed 				
Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryks- former som kilder til at beskrive fortiden • Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • ud fra forskellige slags kilder fortælle om tidligere tidens opfattelse af sundhed og sygdom 				
Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan opnå viden om historie gennem brug af historiske scenarier • Eleven har viden om histo- riske scenarier 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • lave en plakat, der får nuti- dens børn til at spise og leve sundt 				
		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortæl- linger • Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • bruge historiske børnebøger som kilde til sundhed og sygdom 				

ÅRSPLAN FOR 4. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og sup- plere	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Vikin- gerne	Kronologi og sammen- hæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til egent liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i magtforhold og samfundsstrukturer over tid • Eleven har viden om magtforhold og samfundsstrukturer før og nu 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • forklare om frie og ufrie grupper i samfundet • fortælle om kønsroller i vikingetiden • fortælle om livet i bondefamilien 	Historie 4 Grundbogen side 40-55 og Arbejds- bogen side 22-29		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om Harald Blåtand og hans tid • drøfte troværdigheden af udsagnene på Jellingestenen 				
Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden • Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • bruge billeder som kilder til vikingernes opførsel og udseende 				
Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historieskabte og skaber historie • Eleven har viden om personer og hændelser, der tillægges betydning 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på, hvordan vikinger bruges med forskellige formål i dag 				

ÅRSPLAN FOR 4. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og sup- plere	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Børne- arbejde	Kronologi og sammen- hæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan sammenligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv • Eleven har viden om fællesskaber før og nu 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om børnearbejde i England i 1700-tallet • diskutere børns arbejde i fattige lande i dag 	Historie 4 Grundbogen side 56-71 og Arbejdsbogen side 30-37		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan placere elementer fra historien tidsmæssigt i relation til hinanden • Eleven har viden om relativ kronologi 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • beskrive børnearbejde i kronologisk rækkefølge 				
Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden • Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for enkle forhold vedrørende ophavsmand og ophavssituation 				
		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan læse enkle historiske kilder og udtrykke sig sprogligt om deres indhold • Eleven har viden om enkle fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • bruge kilder til at fortælle om børnearbejde 				
	Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortællinger • Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sin viden om børnearbejde gennem forskellige typer af historiske fortællinger 				

ÅRSPLAN FOR 4. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og sup- plere	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Absalon og hans tid	Kronologi og sammenhæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i magtforhold og samfundsstrukturer over tid • Eleven har viden om magtforhold og samfundsstrukturer før og nu 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for kongens, stormandsslægternes og kirkens magt • give eksempler på den tids anderledes kultur og værdier 	Historie 4 Grundbogen side 72-87 og Arbejdsbogen side 38-45		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om biskop Absalon og kong Valdemars handlinger og deres konsekvenser • med afsæt i historien om Absalon fortælle om forholdet mellem konge og kirke i middelalderen 				
Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortællinger • Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for skiftende tiders syn på biskop Absalon og kong Valdemar • moralsk vurdere Absalons og Valdemars handlinger ud fra samtidens og nutidens perspektiv 				
		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historieskabte og skaber historie • Eleven har viden om personer og hændelser, der tillægges betydning 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • forklare, hvorfor Absalon er tillagt betydning i historien • fortælle om betydningsfulde personer i historien 				

ÅRSPLAN FOR 4. KLASSE

Hvornår?	Emne/ tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og videns- mål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og sup- plere	Undervisnings- aktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Børne- opdra- gelse	Kronologi og sammen- hæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan sammenligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv • Eleven har viden om fællesskaber før og nu 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om forandringer i kønsroller i de sidste 100 år • forklare hvorfor forholdet mellem børn og voksne har ændret sig 	Historie 4 Grundbogen side 88-103 og Arbejds- bogen side 46-53		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion • Eleven har viden om livsgrundlag og produktion 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle, hvordan levevilkårene har ændret sig i løbet af 1900-tallet • gøre rede for, hvordan samfundsudviklingen har haft betydning for synet på opdragelse 				
Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge historiske spor i lokalområdet til at fortælle om fortiden • Eleven har viden om identifikation af historiske spor i lokalområdet 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på spor (genstande), der viser forskelle og ligheder mellem egen opdragelse og opdragelsen i begyndelsen af 1900-tallet, 1950'erne og 1970'erne 				
Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan opnå viden om historie gennem brug af historiske scenarier • Eleven har viden om historiske scenarier 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • udarbejde oversigter, der illustrerer væsentlige forandringer af livet i Danmark fra omkring 1900 til nu 				